Orthodontieassistent (K0167)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Uitvoeren van werkzaamheden in het kader van orthodontische zorg	
Complexiteit:	De orthodontieassistent heeft voor het documenteren en uitvoeren van onderdelen van een orthodontische behandeling brede kennis en vaardigheden nodig, zoals brede kennis van orthodontische afwijkingen, behandelmethoden, benodigde materialen en middelen, en vaardigheden om orthodontische handelingen uit te voeren. De orthodontieassistent voert haar werkzaamheden met betrekking tot het uitvoeren van onderdelen van een orthodontische behandeling volgens procedures en protocollen uit. De complexiteit wordt mede bepaald doordat er nauw samengewerkt dient te worden met de orthodontist en de behandeling plaatsvindt in de kleine ruimte van het mondgebied, waarbij er snel moet kunnen worden geschakeld tussen verschillende handelingen. De complexiteit wordt vergroot doordat zij ook in complexe situaties de orthodontische handelingen moet uitvoeren. Zij* heeft tevens signalerende rol met het oog op het welbevinden van de patiënt tijdens de behandeling. * Daar waar ‘zij’ staat wordt ook ‘hij’ bedoeld.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De orthodontieassistent voert zelf in opdracht van de orthodontist niet risicovolle, niet-voorbehouden orthodontische handelingen uit. Het is belangrijk dat de orthodontieassistent handelt in opdracht van een bekwame en bevoegde orthodontist en met het in acht nemen van wet- en regelgeving en geldende protocollen. Zowel de orthodontieassistent zelf als de orthodontist moet vaststellen dat zij bekwaam is om de handeling uit te voeren. De patiënt moet ook weten door welke functionaris hij wordt behandeld. Wanneer de orthodontieassistent in opdracht van de orthodontist en met toestemming van de patiënt voorbehouden handelingen en/of risicovolle handelingen uitvoert, dan gelden de volgende aanvullende eisen. De mogelijkheid tot toezicht en tussenkomst moet verzekerd zijn doordat de orthodontist en orthodontieassistent onder 'één dak' werken en de orthodontist fysiek in de praktijk aanwezig is. Ook dient de orthodontieassistent alle aanwijzingen van de orthodontist op te volgen. De behandelgegevens worden vastgelegd in een patiëntendossier, waarvoor de orthodontist verantwoordelijk is. De orthodontieassistent is zelf verantwoordelijk voor het in opdracht van de orthodontist uitvoeren van de zelfstandig uitgevoerde handelingen en voor het geven van voorlichting en advies. De orthodontist draagt de eindverantwoordelijkheid voor de behandeling en de overige werkzaamheden in de praktijk.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Verzamelt informatie voor het behandelplan	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en registreert patiëntinformatie door een patiëntendossier aan te maken of bij te werken voor het behandelplan. Zij stelt mondhygiënische situatie vast.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt op aanwijzing van de orthodontist en volgens wet- en regelgeving, richtlijnen en protocollen. Zij documenteert objectief volgens geldende procedures en gebruikt juiste termen.	De benodigde records zijn verzameld en geregistreerd in het patiëntendossier.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Voert onderdelen van orthodontische behandelingen uit	De beginnend beroepsbeoefenaar voert in opdracht van de orthodontist en met toestemming van de patiënt onderdelen van orthodontische behandelingen uit, waaronder plaatsing, verwijdering en retentiecontrole.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt vakkundig, precies en accuraat volgens tandheelkundige richtlijnen, inclusief wet BIG en infectiepreventie. De beroepsbeoefenaar observeert de patiënt, herkent bijzonderheden en schakelt tijdig de orthodontist in.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft in opdracht van de orthodontist en met toestemming van de patiënt onderdelen van orthodontische behandelingen uitgevoerd en gecontroleerd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Geeft voorlichting, advies en instructie ten behoeve van de orthodontische behandeling	De orthodontieassistent informeert vooraf over de behandeling, stimuleert therapietrouw, motiveert en coacht de patiënt in mondhygiëne, voeding, nazorg en retentie vóór, tijdens en na de behandeling.	De beginnend beroepsbeoefenaar verstrekt gestructureerde, begrijpelijke informatie aan de patiënt over mondhygiëne en apparatuur. Zij geeft duidelijke instructie over reinigen en omgaan met kapotte of losgeraakte apparatuur.	De patiënt beschikt over ontvangen voorlichting, advies en behandelgerichte informatie voorafgaand, tijdens en na de orthodontische behandeling, waardoor duidelijkheid ontstaat over vervolg en nazorg.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl